

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.
 CU UN ADAOS OFICIAL.

Abonamentul pe un an 30 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială.

Partea oficială.



Necrologul

preoților diecezani repausați în anul 1923.

Nr. curem	Numele și conu- mele	Beneficiul avut	A n i	
			vieții	preo- ției
1.	Ioan Doroș	Satșugatag prot emerit	72	48
2	Vasile Pop	Cristolțel prot. tr. Surd.	69	45
3	Patriciu Lobonțiu	Silvaș protopop on.	76	52
4	Athanașiu Demian	Neorăști arhid. ac. on.	78	56
5	Ioan Paul	Letca	73	43
6	Alexandru Bodea	Rogoz	62	35
7	Iosif Lemeny	Nicula	60	35
8	Ioan Farcașiu	Cehalul român	43	19
9	Atexiu Berinde	Seini arhidiacon on.	70	55

Pentru repausul sufletelor adormi-
ților în Hristos Frați fiecare preot die-
cezan să servească trei sfinte Liturghii.

Gherla, la 1 Ianuarie.

Nr. 258.

HIROTONIRE.

Diaconul *Ioan Bârsan* în 27/14
Ianuarie 1924. Dumineca Leproșilor, a
fost hirotonit întru preot.

Gherla, la 27 Ianuarie 1924.

Nr. 315.

NUMIRI.

Onoratul *Alexandru Achim* preot
în *Băsești* este numit *paroh* la aceeaș
parohie și *administrator protopopesic*
al Districtului Băseștilor.

Din sed. cons. 5 Ianuarie 1924.

Nr. 76.

Onoratul *Ioan Bârsan* preot nou-
hirotonit este numit *administrator lo-
cal* la parohia *Poieni* (D. Izei).

Din sed. cons. 29 Ianuarie 1924.

Nr. 16.



Necrolog

Cu durere vestim Veneratului Cler
trăcerea la cele vecinice a preoților die-
cezani:

1. Reverendisimul *Demetriu Co-
roian* parohul *Santău ui*, arhidiacon
oncrar, a repausat în 8 l. c. în anul
81 al vieții și 55 al preoției sale.

2. Onoratul *Petru Mihalyi* paroh
la Mănăstirea Moiseiului, a repausat în
14 l. c. în anul 79 al vieții și 50 al
preoției sale.

Onorat Frațiile Voastre să aduceți
la altarul Domnului rugăciunile pii în-
datinate pentru odihna sufletească a
repausaților în Hristos Frați.

Gherla, 22 Ianuarie 1924.

Nr. 159, 220.

CONCURS

pentru posturi de învățător.

Postul de cantor-învățător dela școala
primară din *Sighetul Marmăției* cu
retribuțiunea:

a) ca cantor primește din fondul
porțiunii canonice 2080 Lei.

b) chiria localurilor de prăvăle
2475 Lei.

c) venite stolare 2000 Lei și

d) cvantir: 2 camere, bucatărie și
celelalte.

Ca învățător va primi salariul dela
stăt.

La concurs vor fi preferați cei ce



au cunoștință muzicală și sunt capabili a instrui și a conduce cor.

Nr. 24.

Termenul concursului se fixează cu 29 Februarie 1924.

Petițiile împreună cu extrasul matricular de boțez, diploma de învățator, atestatul de serviciu și moralitate să se înainteze senatului școlastic. Acesta făcând alegerea, va înainta aci toate actele prin protopopul districtual. În toate locurile unde e de lipsă transcrierea ajutorului de stat, să se înainteze încă: atestatul de competiție comunală, tabela de evaluare a învățătorilor petiționari, libelele de plată a învățătorului ales, și petiția senatului școlastic pentru transcrierea ajutorului de stat. Protopopul districtual să ne raporteze tot atunci, că învățătorul de mai înainte în ce zi și din ce cauză și-a părăsit postul, că ajutorul de stat până când l-a ridicat, și că învățătorul nou ales în care zi și-a ocupat postul.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficială.

Cateheze practice.

„Tatăl nostru“¹⁾

Prelegere pentru clasa I.

(Urmare).

Scop. Iubiți copii! Între voi sunt mai mulți, cari se știu rugă frumos și cu evlavie. Dar vor fi și de aceea, pe cari poate că nu i-a învățat nime să se roage. — De aceea astăzi vă voi învăța pe toți rugăciunea aceea frumoasă, care se începe: „Tatăl nostru“.

Desvoltare. Sedeți frumos, mâinile laolaltă, și cuvânt de cuvânt ziceți după mine toți și deodată: „Ta-tăl nos-tru, carele-ești-in-ceriuri“. — Cu toții laolaltă: „Tatăl nostru, carele ești în ceriuri“. (Acestea le zic vre-o 6—8 ori, și încă pe urma catehetului să se dedeie pruncii a rosti aceste cuvinte cu accent și cu întonare de rugăciune, iară nu numai ca o mașinărie... Tot așa catehetul zice înainte, apoi după el pruncii): Sfin-țască-se numele tău; — Vi-nă îm-pă-ră-ți-a ta; fi-e vo-ia ta, — pe cum în ceriu, a-șa și pe pământ; — pă-nea noas-tră, cea de toa-te zile-le dă-ni-o noa-uă as-tăzi; și ne iar-tă noa-uă gre-șe-le-le noas-tre, pe cum și noi

¹⁾ Se presupune, că mai toți pruncii știu de acasă „Tatăl nostru“ și „Născătoarea“ — ori și dacă nu le știu de acasă, dela părinți, le vor învăța în scurtă vreme din rostirea neconținută zilnică a celor, înainte și după prelegere. Dar fiindcă pot fi copii de aceea, pe cari părinții nu i-au învățat nici o rugăciune, ori i-au învățat greșit, va fi datorința catehetului să îndrepte greșelile și să învețe pe pruncii și textul rugăciunilor.

iertăm²⁾ greșiților noștri, și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne mântuește de cel rău. Amin.

Fiecare parte să se reciteze cu pruncii separat de câte 3—10 ori. Apoi să se zică întreg „Tatăl nostru“ de vre-o 4—5 ori, așa încat să se accentueze bine și răspicat fiecare cuvânt și fiecare silabă din fiecare cuvânt, făcându-se puțină pauză după fiecare cerere, când — la finea fiecărei cereri — glasul să ne fie mai jos puținel. Prin aceasta, cei ce încă nu știu aceasta rugăciune, o învăță cu ușurință, iară cei ce o știu greșit ori numai mehanice, vor fi cu băgare de seamă la greșelile făcute, se vor îndrepta și se vor deprinde a o recita cu evlavie.

Văd că acum știți zice la întâles „Tatăl nostru“. De acuma înainte totdeauna să vă rugați frumos, tonul să vi-l lăsați cu ceva mai jos la sfârșitul fiecărei cereri, adică silaba din urmă dela fiecare cerere să o ziceți mai incetinel, dar pentru aceea fiecare silabă trebuie să o roștiți, să o ziceți răspicat, la întâles, bine și frumos.

Să văd, cine-mi va ști zice așa „Tatăl nostru.“?! Și-l zici tu, N. N.! Fă-ți cruce! În numele Tatălui, și al Fiului, și al Spiritului Sfânt. Amin. Tatăl nostru, — carele ești în ceriuri, sfin'ască-se numele tău... șel. Mi se pare, că tu te prea grăbești (?) când zici rugăciunile... (?). . ., însă lui Dumnezeu nu-i prea place, dacă ne rugăm prea iute, cu grabă. Să ridice mâna dreaptă cel ce mi-ar putea zice „Tatăl nostru“ la întâles, cu evlavie, fără să se grăbescă! Să auzim pe N. N.! Numai să zici fiecare silabă răspicat, la întâles, și la capătul cererilor mai încetșor, cum ai auzit, că am zis eu... Scu-lați, să ne rugăm încă odată cu toții zicând „Tatăl nostru“ la întâles, frumos și cu toată evlavie!

Să grijască însă fiecare — că nu e iertat să se grăbească, și acolo unde ne vom lăsa glasul mai jos — vom sta în loc puținel. — Ziceți dară: În numele Tatălui — și al Fiului — și al Spiritului Sfânt — Amin. Tatăl nostru, — carele ești în ceriuri, — șel. Să mai începem odată dinainte... Acuma l'am zis de destule ori, fiecare l'a putat învăța cum se cade... Cine mi-l va ști spune frumos? Probează tu N!... Numai să zici răspicat fiecare silabă, și tonul să-l leși mai jos în tot locul, unde trebuie lăsat...

Recapitulare. Care mi-ar mai ști zice frumos? Să ridice mâna dreaptă! Să ridice mâna toți cari știu zice **Tatăl nostru** cum

²⁾ Să deprindă catehetul pe pruncii să zică: „pe cum și noi iertăm...“ și să nu snfere rostirea: „pe cum iertăm și noi...“

se cade, la înțales și incetinel. Cine mai știe? ³⁾

Dar tu, micule copil, nu cutezi, nu îndrăznești a îți ridica mâna? Ori doară tu, încă nu știi „Tatăl nostru”? Cari nu-l mai știi? Să vedem! Aceia să iasă frumos afară din bancă, căci pe aceștia îi voi învăța eu acuma „Tatăl nostru”. — Veniți frumos înaintea catedrei, și ziceți laolaltă cu mine: „Tatăl nostru...”

Vedeți, că-acum știți și voi. — Mergeți frumos la locurile voastre, astăzi nu mai rămâne vreme să vă întreb pe voi în deosebi; în oara următoare, voi veți fi cei dințai, cari veți răspunde. — Până atunci să învățați bine, să-l ziceți împreună cu ceilalți cu toată băgarea de seamă, și acasă probați, încercați-vă și voi de voi să-l ziceți. — Dacă veți fi uitat ceva, ori nu vă veți aduce bine aminte, întrebați de tatăl vostru și de maica voastră, să vă spună, să vă învețe și ei. Pricepuți-ați ce am zis? Înțales'ați ce v'am spus? Voi vedeți, cine va face așa, cum v'am spus. ⁴⁾

Aplicare. Dar și la ceilalți mai am să le spun ceva:

Din celea ce vi le-am spus azi, fiecare poate învăța cum trebuie și cum nu trebuie să zică „Tatăl nostru”! — Până acuma poate puțin Pați știut zice la înțales și cu întonarea cuvenită, însă de azi înainte atât în școală cât și acasă, fiecare trebuie să-l zică așa cum v'am învățat.

Așadară așa să ziceți „Tatăl nostru” — când vă rugați dimineața și seara, așa să-l ziceți înainte și după mâncare, așa să-l ziceți în biserică, așa în școală. — Să nu vă grăbiți de loc când îl ziceți, căci o astfel de grăbire nu înșamnă a te ruga, ci mai mult ar fi o desprețuire și batjocorire, o necinstire a lui Dumnezeu, ceea ce la niște copii buni — nu se cade, nu se cuvine. Eu știu, că voi nu voți să desprețuiți pe bunul Dumnezeu, nu vreți să-l batjocoriți, de ce să vă ferească Dumnezeu, de aceea veți zice fiecare silabă la înțales și cu întonarea cuvenită. — Aceasta să vi-o înșămnați din rugăciunea de azi — pentru toată viața, pen-

tru totdeauna, voi vedeți îndată, că așa vă veți ruga? Sculați, sa ne rugăm cu toții frumos, zicând: „Tatăl nostru”... „Născătoare”... ⁵⁾

Tatăl nostru.

Prelegere pentru clasa II—VI.

Nex Scop. Iubiți copii! În oara trecută am învățat despre rugăciune. Am învățat, că trebuie să ne rugăm cu evlavie, dacă voim, ca bunul Dumnezeu să ne asculte cu plăcere rugăciunea noastră. Astăzi vom învăța ce să ne rugăm, ce rugăciune să zicem, pentru-ca Dumnezeu să ne dea aceea ce cereim. — Că nu ori-ce rugăciune este într-o formă de plăcută înaintea lui Dumnezeu. — Intre toate rugăciunile este una, care lui Dumnezeu îi place mai mult, și pe care mai bucuros o primește dela noi, și aceasta rugăciune este: „Tatăl nostru”. — Despre aceasta vom învăța astăzi. Cei mai mulți dintre voi știu aceasta rugăciune. — Dar poate că încă nu o pricep, înțeleg cum se cade. — De acuma înainte o veți înțeleg, o veți pricepe, numai să fiți atenți... Iar cei ce nu o știu încă, aceia o vor învăța astăzi.

Espunere. V'am spus încă în oara cea dintâi că Isus Hristos este Fiul lui Dumnezeu, și că și pe noi ne-a făcut fiii ai lui Dumnezeu. — Fiindcă Isus Hristos a fost Fiul lui Dumnezeu, — de aceea El a știut foarte bine — cum e de grăit cu bunul Dumnezeu, adecă cum trebuie să ne rugăm. El, Domnul N. Isus Hr. se și ruga mult. — De multe ori petrecea în rugăciuni nopți întregi, și nu-i era somn de loc. — Oamenii vedeau cât de frumos și cu câtă evlavie se roagă Isus, și voiau să știe și ei să se roage așa. — Au mers deci la Isus și i-au zis lui: „Doamne, învață-ne să ne rugăm”. Iar Isus i-a și învățat pe ei, zicând: Când vă rugați, așa vă rugați: „Tatăl nostru, carele ești în ceriuri...” (Se roagă, accentuând întreagă rugăciunea, așa ca după agrăire și după fiecare cerere stă puținel în loc...)

Desvoltare. „Vedeți dară, rugăciunea aceea, care se începe: „Tatăl nostru”... însuș Domnul N. Isus Hr. a învățat pe oameni. — De aceea rugăciunea aceasta o mai numim și: *Rugăciunea Domnului*. Nici nu este rugăciune mai frumoasă și mai sfântă ca aceasta. — Așadară: *Cea mai sfântă rugăciune este rugăciunea Domnului sau Tatăl nostru*. (Să se zică în chor.)

³⁾ Cu a'ta ne îndestulim pentru clasa I; să știe rosti frumos rugăciunile. Mai târziu apoi, și în clasa II, putem explica înțalesul singuraticelor cereți cu cuvinte mai cunoscute și mai obișnuite, dar, cu mare circumscripție — La explicarea rugăciunilor să fie pruncii pregătiți de mai înainte, ca așa prin o scurtă explicație să li se sporească evlavia. — Pe pruncii începători nu-i socotim pregătiți cum se cuvine — ca să poată înțeleg explicația rugăciunilor.

³⁾ Probabil, că la întrebarea aceasta unii nu-și vor ridica mâna, pentru-că poate nici acum nu știu „Tatăl nostru”. Pe aceștia catehetul să-și țină în evidență, dacă sunt puțini să-i scoată înaintea băncilor, și să-i facă să zică „Tatăl nostru”, — dacă însă ar fi un număr înșămnat, atunci să zică mai departe în cor întreagă clasa, respective ambele clase.

⁴⁾ În oara următoare trebuie să fie catehetul cu deosebită grijă la aceia, cari poate că nu au știut „Tatăl nostru” în oara trecută. Aceia să zică de mai multe ori în cor singuraticele întrebări, dar la început să nu se poartă dela ei să-l zică întreg. — Rostirea laolaltă a cererilor numai atunci să o probăm, după ce am deprins bine mai înainte singuraticele părți, căci numai atunci va zice fiecare curat și la înțales fiecare silabă.

1. **Părțile rugăciunii: „Tatăl nostru“.** — Dacă ai fost atenți, atunci ai putut lua seamă, că m'am oprit de mai multe ori când am zis „Tatăl nostru“, și anume m'am oprit de 8 ori. — Aceasta de aceea am făcut-o, fiindcă **Tatăl nostru** are 8 părți: o agrăire și 7 cereri.

Câte părți are: **Tatăl nostru**? Cari sunt acelea opt părți?

Partea cea dintâi este agrăirea. — Dacă vrei să cereți ceva dela **tatăl** vostru ori dela **mama** voastră, de es. pâne, ori altceva — atunci oare numai atâta ziceți: **dă-mi pâne**? Ba nu, ci mai întâi te îndrepti către ei **agrându-i**: **dragul meu** **tată**, **mamă dragă**, și numai după aceea **grăiți** ceea ce vrei: **mă rog să-mi dai puțină pâne**. — Așa facem și față de **bunul Dumnezeu**. Mai întâi ne îndreptăm către **El** și-l **agrăim**, și apoi, numai după aceea **cerem** dela el ceea ce de avem lipsă. — Iară **celea ce le cerem**, — noi le cuprindem în 7 cereri. — Acestea le vom învăța pe rând.

a) **Agrăirea.** Agrăirea sună așa **Tatăl nostru! carele ești în ceriuri.** (Mai întâi să se zică cu cei mari, apoi cu cei mai mici, ca să învețe cu toții). Aici pe **Dumnezeu** îl numim **Tatăl nostru**, **carele este în ceriuri.** — Il numim **tatăl**, pentru-că ne iubește tare mult pe noi, și încă mai tare ne iubește — decât cum își iubește un **tată** de aici din lume — pe copiii săi. **Dumnezeu** ne dă toate acelea lucruri, ce ne sunt de lipsă, numai să ne rugăm Lui și să le cerem cu evlavie. — Așadară când ziceți: „**Tatăl nostru**“, atunci socotiți-vă, că **Dumnezeu** este **bunul nostru** **Tată** **ceresc**, **carele ne iubește pe noi foarte tare.** Apoi zicem: **carele ești în ceriuri**. — **Dumnezeu** este nu numai în **ceriu**, ci și în tot locul, dar nu se poate vedea în ori ce loc, ci numai în **ceriu**. — De aceea zicem că **Dumnezeu** este în **ceriuri**. — Când ziceți aceste cuvinte, atunci socotiți în voi înși-vă: **Dumnezeul meu** eu acuma mă rog ție, la tine mă gândesc și la împărăția **ceriului**, ca odată și eu să ajung acolo.

Cum **agrăim** pe **Dumnezeu** în **Tatăl nostru**? Pentru ce-l numim **tată**? Numai în **ceriu** este **Dumnezeu**? Pentru ce zicem așa dară: **carele ești în ceriuri**? La cine trebuie să ne gândim când zicem: **Tatăl nostru**, **carele ești în ceriuri**?

b) **Cererile.** Acum să învățăm cea dintâi cerere. Cea dintâi cerere este: **Sfîntească-se numele tău.** (Să se zică...) **Numele lui Dumnezeu** este **sfânt**, și nu este iertat a-l lua în **desert**. — Aceasta o știu **preabine ingerii în ceriuri.** De aceea ei îl **laudă** pe **Dumnezeu**, și i se **roagă** Lui și **cântă** ne-

încetat: **Sfânt, sfânt, sfânt** este **Domnul Dumnezeu** nostru. Așa ar trebui să facă și oamenii. Dar sunt mulți oameni, cari nu se prea cugetă la **Dumnezeu**. — Ba sunt chiar și oameni de aceea, cari în răutatea lor — ieau numele lui **Dumnezeu** în **desert**, **suduie** pe **Dumnezeu**, **înjură**, **blastămă**. — Acesta este un **lucru foarte rău!** De aceea rugați-vă, copiilor, ca de acestea să nu se întâmple, rugați-vă ca oamenii să se îndrepteze, să se facă buni. De aceea când ziceți aceste cuvinte, gândiți-vă așa: **Preabunule Dumnezeu!** fă ca toți oamenii să te iubească și să te laude pe tine, pe cum te iubesc și te **laudă ingerii în ceriu.**

Iertat este a lua numele lui **Dumnezeu** în **desert**? Pentru ce? Cine **cântă în ceriu**: **Sfânt, sfânt..?** O fac aceasta și toți oamenii în lume? **Cugetă-se** toți oamenii la **Dumnezeu**? Oamenii cei răi cum ieau numele lui **Dumnezeu**? Ce fac oamenii cei răi? Ce trebuie să facem, ca aceasta să nu se mai întâmple? La ce trebuie să ne **cugetăm** când zicem: **Sfîntească-se numele tău?**

(Va urma.)

Anunț.

Pânză românească din Ardeal și Vechiul Regat, de toate lățimile, servete de masă, fețe de masă, prosoape (tindee) servete de bucatărie etc., toate țesute de țărancele noastre, precum costume naționale pentru Doamne, Domni, fete și băieți dela acele mai simple până la cele mai bogate, lucrute de țărancele noastre, se pot comanda prin Doamna **Maria V. Lochian** reprezentanta **„Societății Industria Casnică Română“** a căreia scop este reînnoirea portului național, a da țărancelor noastre posibilitatea de a câștiga prin lucrul de mână bani și a arăta străinătății că ne putem îmbrăca prin noi înșine.

Comande numai la D-na **Maria V. Lochian** Nr. 18 Strada Regina Maria în Gherla, unde toate articolele naționale se vând cu preț redus, pentru școli costume anume după cum se poate vedea în circularele Onor. Revizoratelor Școlare.

Pentru partea neoficială răspunde: **Ioan Sănușan**